

Linnéuniversitetet

Kalmar Växjö

Kursplan

Fakultetsnämnden för humaniora och samhällsvetenskap
Institutionen för språk och litteratur

1SV106 Dialekter och ortnamn, 7,5 högskolepoäng
Dialect and place-names, 7.5 credits

Ämnesgrupp

Svenska/Nordiska Språk

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

GIN

Fastställande

Fastställd av Organisationskommittén 2009-06-16

Kursplanen gäller från och med vårterminen 2010

Förkunskaper

Grundläggande behörighet.

Förväntade studieresultat

Efter avslutad kurs ska den studerande kunna

- redogöra för teorier och metoder inom dialektologi och ortnamnsforskning
- urskilja och karakterisera olika dialektområden och ortnamnstyper
- utföra dialekt- och ortnamnsuppteckning med hjälp av såväl moderna digitala verktyg som traditionella hjälpmedel
- överblicka och använda SOFI-arkivens samlingar och arbetssätt
- uppöva förmågan att nyttja internetbaserade databaser i det vetenskapliga arbetet.

Innehåll

Kursen behandlar dialekttexter för att ge en uppfattning om språkets variation. Dialektinspelningar från olika delar av området studeras och slutsatser dras om dialektgränser och språklig variation. Orientering sker om metoder för dialekt- och ortnamnsuppteckning. En viktig del av kursen är praktiska fältundersökningar av dialekter och ortnamn, där uppteckning och kartläggning av ortnamn och dialektord liksom inspelning av dialekter genomförs. Ortnamn, bebyggelsehistoria och grundläggande kartografi behandlas.

Undervisningsformer

Undervisningen består av föreläsningar, övningar, seminarier och exkursioner. När kursen ges som nätbaserad distanskurs används för distributionsformen lämpliga undervisningsformer.

Examinationsformer

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

Examination sker genom aktivt deltagande i övningar och seminarier och genom en individuell skriftlig rapport.

Begränsning av antalet tentamenstillfällen:

För studerande som ej godkänts vid ordinarie tentamenstillfälle ges möjlighet till endast fyra ytterligare tillfällen.

Betygsättning:

Vid betygsättningen används betygen Väl godkänd, Godkänd eller Underkänd.

Student vid Linnéuniversitetet har rätt att få sitt betyg för kurs översatt till den sjugradiga ECTS-skalan. För att få sitt betyg översatt ska studenten lämna en begäran om detta till läraren vid kursstart.

Kursvärdering

Efter avslutad kurs genomförs en kursutvärdering som sammanställs och återkopplas till studenterna samt arkiveras enligt institutionens bestämmelser.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Obligatorisk litteratur

Agertz, Jan. 2002.

"F-Topo, historisk-topografisk databas för Jönköpings län." I: *Ny väg till medeltidsbrev. Från ett medeltidssymposium i Svenska Riksarkivet 26-28 november 1999*. Riksarkivet, s. 186–194. 9 s.

Agertz, Jan. 2008. *Om ortnamn i Jönköpings län*

[redaktionskommitté: Engström, Göran... ; foto: Sandstedt, Göran och Agertz, Jan]. Serie: Småländska kulturbilder. Jönköpings läns museum. 264 s.

Eklund, Gerd. 1998.

"Landsmålsalfabetet 120 år." I: *Svenska landsmål och svenskt folkliv 1998*. (Skr. utg. Av Kungl. Gustav Adolfs Akademien för svensk folkkultur. Uppsala.) s. 7–18. 10 s.

Dialektprojektet Swedia 2000. <http://swedia.ling.gu.se/>

Nyström, Staffan. 2001, 1. uppl.

Ortnamnen och kulturminneslagen. Om tolkning och tillämpning av begreppet god ortnamnsed.

Riksantikvarieämbetets förlag. 24 s.

Nyström, Staffan. 2003, 1. uppl.

Smånamn och andra ortnamn.

Riksantikvarieämbetets förlag, s. 29–35, 79–87, 97–103, 113–120. 30 s.

Pamp, Bengt. 1988, 5. uppl.

Ortnamnen i Sverige.

Studentlitteratur. 199 s.

Pamp, Bengt. 1978.

Svenska dialekter.

Natur och kultur. 160 s.

Språk- och folkminnesinstitutets hemsida. <http://www.sofi.se/dialekter/>

Strid, Jan Paul. 1999, 2 rev. uppl.

Kulturlandskapets språkliga dimension. Ortnamnen.

Riksantikvarieämbetet. 128 s.

Strid, Jan Paul. 2006.

Från Mumsmålen till Duvemåla. Den svenska måla-kolonisationen under medeltiden. Runica et Mediaevalia, Opuscula 10. Sällskapet Runica et Mediaevalia. 169 s.

Söderberg, Gunilla. Grov beteckning. (Stencil. Säljs på institutionen.)

Söderberg, Gunilla. Är det fult att tala dialekt? (Stencil. Säljs på institutionen.)

Wahlberg, Mats. 2003. *Svenskt ortnamnslexikon*
Språk- och folkminnesinstitutet (SOFI). 422 s.

Williams, Henrik. 1998.

”Rugstorp eller Ruggstorp? Ett småländskt ortnamns etymologi och namnvård.”
Ortnamnssällskapet i Uppsala årsskrift, s. 56–73. 18 s.

Williams, Henrik. 2000.

”Rugstorp igen – och Simonstorp.”
Ortnamnssällskapet i Uppsala årsskrift, s. 31–35. 6 s.